

ο παπάς λειο το «Χριστός Ανέστη». Το πρωί του Μ. Σαββάτου, η εκκλησία στρώνεται με μικρά μοβ μυρωμένα λουλούδια του βουνού που λέγονται λαμπρές. Οι νοικοκυρές φτιάχνουν τις λαμπρόπιπτες και το γεμιστό αρνί.

ΒΑ Αιγαίο Στη Χίο, ο ρουκετοπόλεμος είναι ένα παλιό Βρονταδούσικο έθιμο που έχει τις ρίζες του στην τουρκική κατοχή. Αρχικά, οι κάτοικοι των ενοριών του Αγίου Μάρκου και της Παναγίας Ερειθιανής, εκκλησιών που βρίσκονται αντικριστά, έφτιαχναν αυτοσχέδια κανονάκια. Με το πέρασμα του χρόνου όμως αυτά εξελίχθηκαν σε αυτοσχέδιες ρουκέτες, βεγγαλικά, φτιαγμένα από νίτρο, θειάφι και μπαρούτι. Η προετοιμασία των ρουκετών αρχίζει μετά το Πάσχα για να είναι έτοιμες την επόμενη χρονιά. Οι ποσότητες, τα τελευταία χρόνια, φτάνουν στις μερικές χιλιάδες και το θέαμα που δημιουργείται από τις ρουκέτες που εκτοξεύονται στον ουρανό του Βροντάδου το βράδυ της Ανάστασης είναι φαντασμαγορικό. Τα τελευταία χρόνια έχουν ληφθεί μέτρα για την προστασία των παρευρισκομένων, έτσι ώστε να διασωθεί το έθιμο.

Επάνησα Στην Κέρκυρα, την Μ.Παρασκευή ξεκινά από την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου στο Παλαιό Φρούριο, ο Επιβλητικός Επιτάφιος. Μέχρι της 9.30 το βράδυ, από κάθε εκκλησία βγαίνει ο Επιτάφιος με την απαραίτητη μπάντα της ενορίας, τις χορωδίες, τους πιστούς. Τελευταίος βγαίνει ο μεγαλοπρεπέστατος επιτάφιος της Μητρόπολης. Στις 9 το πρωί γίνεται η περιφορά του Επιταφίου της Εκκλησίας του Αγίου Σπυρίδωνα, καθώς το 1574 οι Βενετσιάνοι απαγόρευσαν στους ορθοδόξους την περιφορά του την Μ.Παρασκευή, και από τότε οι Κερκυραίοι πραγματοποιούν την περιφορά μαζί με το Σεπτό Σκήνωμα του Αγίου. Είναι η πιο παλιά και πιο κατανυκτική Λιτανεία που βγαίνει σε ανάμνηση του θαύματος του Αγίου, που έσωσε τον Κερκυραϊκό λαό από την σιτοδεία.

Στις 11 το πρωί του Μ. Σαββάτου ο κόσμος περιμένει την πρώτη Ανάσταση. Όταν τελειώνει η ακολουθία στη Μητρόπολη, χτυπούν οι καμπάνες των εκκλησιών και από τα παράθυρα των σπιτιών πέφτουν κατά χιλιάδες, πήλινα δοχεία (μπότιδες) στους δρόμους, με μεγάλο κρότο. Αυτό το έθιμο έχει τις ρίζες του στο χωρίον του Ευαγγελίου «Συ δε Κύριε Ανάστησόν με ίνα συντρίψω αυτούς ως σκεύη κεραμέως».

Ένα άλλο Κερκυραϊκό Πασχαλινό έθιμο που αναβιώνει είναι το «Μαστέλο» (βαρέλι). Στην «Piniá» και κάτω από την Μεταλλική Κουκουνάρα που κρέμεται ασάλευτη μαζεύονται οι Φακίνοι, οι αχθοφόροι της πόλης, οι Πιναδώροι, οι οποίοι τοποθετούσαν στη μέση του πεζοδρομίου ένα ξύλινο βαρέλι. Το στόλιζαν με μυρτιές και βέροντε, του έβαζαν νερό και αυτοί σκορπισμένοι στο γύρω χώρο, παρακαλούσαν τους περαστικούς, που αυτή την ώρα ήταν πάρα πολλοί, να ρίξουν νομίσματα για ευχές στο νερό. Όταν πλησίαζε η ώρα της πρώτης Ανάστασης, οι Πιναδώροι σκορπισμένοι στην περιοχή της Πιάτσας κνηγούσαν να βρουν κάποιον να τον ρίξουν στο βαρέλι. Αυτός μουσκίδι έβρεχε τον κόσμο γύρω του, ενώ περνούσαν οι μπάντες μας, παίζοντας το αλέγκρο μαρς «Μη φοβάστε Γραικοί». Στο τέλος έβγαине ο βρεγμένος με γέλια και χαρές και έπαιρνε τα χρήματα που είχε το βαρέλι.

Το βράδυ του Μ. Σαββάτου γίνεται η Ανάσταση στην Ανω Πλατεία. Όλα τα

παράθυρα των γύρω σπιτιών είναι ανοιχτά με κεράκια αναμμένα. Τα παράθυρα των μεγάλων εξαορόφων σπιτιών, μαζί με το καταπληκτικό θέμα των χιλιάδων κεριών και των πιστών που παρακολουθούν την τελετή της Ανάστασης στη μεγαλύτερη πλατεία της Ελλάδας, συνθέτουν μία μεγαλειώδη εικόνα. Η Αναστάσιμος Ακολουθία συνεχίζεται στον Ιερό Ναό της Αγίας Παρασκευής. Την Κυριακή του Πάσχα κάθε εκκλησία, όπως συμβαίνει και με τους Επιταφίους, βγάζει την Ανάσταση με φιλαρμονικές, σχολεία, προσκόπους και χορωδίες.

Στη Ζάκυνθο, η κατανυκτική ατμόσφαιρα και οι ιδιαιτερότητες του «Ζακυνθινού Πάσχα» με τα ιδιόμορφα «αντέτια» (έθιμα) το κάνουν να είναι ξεχωριστό. Το μεσημέρι της Μ.Παρασκευής, πλήθος πιστών συμμετέχει στην περιφο-

ρά του Εσταυρωμένου που διασχίζει όλη την πόλη. Στον Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Νικολάου των Ξένων, η περιφορά του Επιταφίου, σύμφωνα με παμπάλαιο τοπικό έθιμο, γίνεται τις πρώτες πρωινές ώρες του Μ.Σαββάτου, ενώ με την ανατολή του ηλίου, ο Δεσπότης σηκώνει την Ανάσταση. Με το πρώτο χτύπημα της καμπάνας, ο Δεσπότης αφήνει ελεύθερα άσπρα περιστέρια ενώ από το καμπαναριό πετάνε στο δρόμο πήλινα δοχεία, όπως και όλοι οι κάτοικοι του νησιού από τα παράθυρά τους.

Στη Λευκάδα, το βράδυ της Μ.Παρασκευής γίνεται στον κεντρικό δρόμο της πόλης, με κατάληξη την παραδοσιακή, ενετική, κεντρική πλατεία, η περιφορά των Επιταφίων των ενοριών, συνοδεύει Φιλαρμονική. Το Μ.Σάββατο το πρωί, η Φιλαρμονική παίζει στους δρόμους της πό-

λης χαρούμενους σκοπούς, ενώ οι νοικοκυρές πετούν και σπάζουν έξω από τα σπίτια τους διάφορα πήλινα αγγεία.

Κρήτη Πριν την ανάσταση, στις Γκαγκάλες Ηρακλείου, όλα τα παιδιά του χωριού μαζεύουν ξύλα και οτιδήποτε άλλο μπορεί να καεί και τα αφήνουν στο προαύλιο της εκκλησίας. Την παραμονή της Ανάστασης σχηματίζουν ένα βουνό από τα ξύλα και στην κορυφή έχουν ένα σκιάχτρο με ένα παλιό κουστούμι που υποτίθεται ότι είναι ο Ιούδας και την ώρα που ο παπάς λειο το «Χριστός Ανέστη» βάζουν φωτιά και τον καίνε. Η νύχτα γίνεται μέρα από τα πυροτεχνήματα, η καμπάνα του χωριού χτυπά συνεχώς και οι παλιότεροι λένε ότι όταν αυτοί ήταν μικροί δεν άφηναν για τρία μερόνυχτα την καμπάνα να σταματήσει για το καλό.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, η Διεύθυνση και το Προσωπικό
Σας εύχονται
Ένα Χαρούμενο και Ειρηνικό Πάσχα

The Board of Directors, Management and Staff
Wish you all
A Happy Easter and a Peaceful Festive Season.

hellenic club
of canberra woden

hellenic club
moore street in the city

www.hellenicclub.com.au

Matilda Street, Woden ACT 2606 Telephone: 02 6281 0899 Facsimile: 02 6282 4487
13 Moore Street, Canberra City ACT 2600 Telephone: 02 6162 6777 Facsimile: 02 6162 6700

for the information of members and guests